

МЕТОДИКА ОЦІНКИ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Важливе значення для інвесторів, керівництва компанії, страхувальників та державного регулятора має оцінка управління капіталом страховика. Рішення інвесторів, як діючих, так і потенційних, прийняті з урахуванням результатів такої оцінки, матимуть вищий рівень об'єктивності та економічної доцільності, що є досить важливим в умовах незначного рівня розвитку фінансового ринку, в порівнянні з розвиненими країнами. Актуальність даного питання для керівництва страховиків пов'язана з виявленням слабких та сильних сторін компанії та можливістю співставлення з результатами оцінки ефективності управління капіталом страховиками-конкурентами.

На підставі вивчення методик рейтингової оцінки діяльності страховика, розроблених державним регулятором, виділено 9 фінансових коефіцієнтів та розроблена шкала їх оцінки, що забезпечує створення інформаційної бази для оцінки управлінських рішень щодо достатності та ефективності використання капіталу (табл. 1.)

*Таблиця 1. Запропоновані показники оцінки управління капіталом страховика**

<i>№ з/п</i>	<i>Фінансовий коефіцієнт</i>	<i>Формула розрахунку</i>	<i>Рекомендоване значення</i>
1	Показник автономії капіталу	$100 \% \times (\text{Власний капітал}) / (\text{Активи})$	Не менше 50 %
2	Показник відношення власного капіталу до страхових резервів	$100 \% \times (\text{Власний капітал}) / (\text{Страхові резерви})$	Не менше 30 %
3	Показник ризику страхування	$100 \% \times (\text{Власний капітал}) / (\text{Страхові премії})$	Не менше 30 %
4	Показник відношення страхових премій до виплат	$100 \% \times (\text{Страхові премії}) / (\text{Страхові виплати})$	Не менше 100 %
5	Достатності страхових резервів (на основі премій)	$100 \% \times (\text{Страхові резерви}) / (\text{Страхові премії})$	Не менше 100 %
6	Достатності страхових резервів (на основі виплат)	$100 \% \times (\text{Страхові резерви}) / (\text{Страхові виплати})$	Не менше 100 %
7	Темп приросту активів страховика	$100 \% \times ((\text{Активи страховика на кінець періоду}) / (\text{Активи страховика на початок періоду}) - 1)$	Не менше 0 %
8	Темп приросту капіталу страховика	$100 \% \times ((\text{Власний капітал страховика на кінець періоду}) / (\text{Власний капітал страховика на початок періоду}) - 1)$	Не менше 0 %
9	Темп приросту страхових резервів страховика	$100 \% \times ((\text{Страхові резерви на кінець періоду}) / (\text{Страхові резерви на початок періоду}) - 1)$	Не менше 0 %

* складено автором

З метою більш розширеного аналізу доцільно визначити інтегральну оцінку управління капіталом страховика. Для цього за кожен показник, що відповідає

рекомендованому значенню компанія отримує оцінку 1, за кожен показник, що не відповідає таким значенням оцінка складає 0 (табл. 2).

*Таблиця 2. Шкала оцінки управління капіталом**

<i>Рейтинг</i>	<i>Значення загальної оцінки</i>	<i>Характеристика</i>
A	7-9	Компанія характеризується високим рівнем управління капіталом та має суттєвий потенціал до зростання
B	4-6	Компанія характеризується середнім рівнем управління капіталом та має потенціал до зростання порівняно з іншими страховиками
C	1-3	Компанія характеризується низьким рівнем управління капіталом та не має суттєвого потенціалу до зростання

* складено автором

Серед 10 найбільших страхових компаній за версією журналу «Insurance TOP» у 2016 році найвищий рейтинг управління капіталом страховика мають «ІНГО Україна», «АХА СТРАХУВАННЯ», «УНІКА», «ТАС», «Українська страхова група» - ці компанії характеризуються високим рівнем управління капіталом та мають суттєвий потенціал до зростання.

Запропоновані нами зміни спрямовані на подолання інформаційної асиметрії на страховому ринку України, що негативно впливає на інвестиційну привабливість, як страхового ринку, так і окремих страховиків.

Список використаної літератури:

1. *Александрова М.М. Порядок здійснення рейтингової оцінки страховика / М.М. Александрова, А.Ю. Полчанов // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Серія: Економічні науки. – 2008. – № 1 (43). – С. 227–233.*

2. *Нагайчук Н.Г. Управління капіталом страхової компанії / Н.Г. Нагайчук // Фінанси України. - 2008. - № 11. - С. 106-116.*

3. *Полчанов А.Ю. Стратегічний фінансовий аналіз як ключовий етап формування фінансової стратегії страхової компанії / А.Ю. Полчанов // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Серія: Економічні науки. – 2011. – № 2 (56). – С. 185–188.*